

Bijlage 1

Ruimtelijk (kwalitatief) kader “Studie energiepotentieel gemeente Roermond”

Inleiding.

De inzet op het tegengaan van de negatieve effecten van klimaatverandering vergt van iedereen anders denken en handelen. De energietransitie, met name de opwekking van duurzame energie, is daarvoor een van de instrumenten. Met name de “energie”-bronnen zon en wind bieden daarvoor kansen maar kunnen ook “bedreigend” zijn. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de ruimtelijke impact bij gebruik van deze bronnen.

Als college (ook in regionaal verband binnen het proces van de Regionale Energie Strategie) denken wij positief en constructief mee over de mogelijkheden. We zijn derhalve niet principieel tegen plannen voor het duurzaam opwekken van energie bijvoorbeeld via wind of zon, maar dan wel onder de voorwaarden dat uit deze plannen geen nadelige gevolgen voortvloeien voor flora, fauna en veiligheid voor onze inwoners en het gemeentelijk grondgebied. Dit betekent dat het steeds noodzakelijk is om te onderzoeken welke gevolgen dergelijke plannen hebben in de breedste zin van het woord

Studie energiepotentieel.

In de “Studie energiepotentieel gemeente Roermond” is uitgegaan van twee basis scenario's:

- Technisch scenario (waar kan wat?): daarbij is rekening gehouden met de fysieke en juridische beperkingen voor hernieuwbare energieopwekking. Denk daarbij aan efficiëntie-overwegingen bij zonne-energie in relatie tot de oriëntatie, veiligheidsaspecten of bijvoorbeeld geluidcontouren bij een windturbine.
- Ruimtelijk realistisch integraal scenario (waar past wat?): daarbij is gekeken naar aspecten in relatie tot landschappelijke kwaliteit en goede ruimtelijke ordening.

In relatie tot het ruimtelijke realistisch integrale scenario zijn onderstaande leidende principes benoemd voor toepassing van zon en of wind op land én is per landschapstype gekeken naar de landschappelijke geschiktheid voor deze toepassing. In dit document zijn deze leidende principes voor u kort en overzichtelijk samengevat. De specifieke uitgebreide onderbouwing en verantwoording daarvan is verwoord in genoemde studie, met name de pagina's 19 tot en met 71. De principes en studie vormen daarmee een samenhangend geheel. Bij elk onderstaand principe is verwezen naar de meest relevante pagina's in de studie waar de nadere onderbouwing is terug te lezen.

Vooraf: de studie gaat uit van waar kan én past wat? Dit betekent passend in het landschap (de draagkracht van het landschap), inpasbaar in dat landschap en aansluitend bij gebied specifieke kenmerken. Een integraal scenario.

LEIDENDE PRINCIPES (kaders)

- **Clusteren: concentreren en vrijhouden (pagina 24-25).**

Doel is het behouden van waardevolle landschappen en anderzijds de contrasten tussen landschapstypen versterken, dus toepassen opwekking in gebieden die zich daartoe lenen en daarmee andere landschappen daarvoor vrijwaren.

Dit principe biedt:

- Kansen voor energielandschappen
- Schaalvoordelen en kansen voor integrale oplossingen
- Effectief gebruik van (bestaande) infrastructuur
- Combinatie van zon en wind

Om clustering optimaal in te zetten is het raadzaam om verder te kijken dan de eigen gemeentegrenzen en onderling (regionaal) af te stemmen. Dit geldt met name voor toepassing van windenergie vanwege hun grote landschappelijk impact.

- **Natuurgebieden (Natura-2000, goudgroene zones) én bestaande bossen zijn uitgesloten voor zonneweides en windturbines. Nieuwe bossen bieden wel kansen voor windenergie (pagina 26).**

Het plaatsen van windturbines en grondgebonden zonne-energie in deze gebieden is niet toegestaan vanwege hun ecologische en recreatieve waarden en de negatieve impact van turbines daarop, mede vanwege de benodigde aan te leggen infrastructuur t.b.v. dergelijke turbines.

Opgemerkt wordt dat binnen de resterende potentiegebieden de goudgroene zones en stiltegebieden niet als harde uitsluiting zijn gebruikt. Bij de nadere uitwerking in de praktijk moet daarmee nadrukkelijk rekening gehouden worden én moet er, indien nodig, adequaat gecompenseerd worden.

- **Zorgvuldig omgaan met cultuurhistorische waardevolle elementen en structuren (pagina 26).**

Deze elementen zijn bepalend voor de identiteit van een gebied. Daarom is het raadzaam om deze elementen en structuren zoveel mogelijk te respecteren.

- **Landschappen passend bij windenergie (pagina 26).**

Landschap en windenergie moeten qua maat en schaal bij elkaar passen. Dit is vooral het geval in jonge heide- en bosontginningen die vanaf ongeveer 1900 zijn omgevormd naar agrarisch gebruik.

- **Aansluiten bij gebied specifieke kenmerken (pagina 26-27) .**

Gezocht wordt dus naar locatie-specifieke oplossingen en het aansluiten bij de (dominante) landschappelijke structuur.

- **Keuze voor een lijnopstelling bij windturbines aansluitend bij de dominante richting in het landschap (pagina 27).**

Door aan te sluiten op de bestaande landschapsstructuur wordt die structuur versterkt/benadrukt. Dit geldt vooral voor windturbines die vanwege hun maat op een andere wijze nauwelijks of niet zijn in te passen.

Voorgaande principes zijn in de studie toegepast op de diverse in Roermond voorkomende landschapstypes op basis waarvan vervolgens per landschapstype is aangegeven of/en welk type duurzame energie toegepast zou kunnen worden dan wel of er sprake is van uitsluitingsgebieden. Door toepassing van deze principes is de integrale potentie voor toepassing van zon en wind (technisch én ruimtelijk kwalitatief) bepaald en in de studie verwoord en weergegeven in kaartmateriaal.

Tevens hebben de principes geresulteerd in bepaalde voorkeurslocaties dan wel een voorkeursvolgorde voor wind respectievelijk zon welke in de studie zijn verwoord in paragraaf 4.4 “Ruimtelijk realistisch scenario”. In alle gevallen is, bij concrete initiatieven, nadere studie noodzakelijk om locatie-specifiek te kunnen bepalen of en zo ja welke mogelijkheden er zijn (denk bijvoorbeeld ook aan een eventuele MER-studie indien verplicht).

Kortheidshalve wordt voor verdere verdieping verwezen naar de studie energiepotentieel Roermond.

Tenslotte: naast bovenstaande principes en afwegingen zijn ook niet ruimtelijke afwegingen van groot belang. Deze afwegingen zijn in de hier genoemde principes en studie niet meegenomen en worden momenteel ontwikkeld en later aan u voorgelegd. Denk hierbij aan onderwerpen als participatie, deelname coöperaties e.d.

Het totaalpakket (ruimtelijk kwalitatieve kader, studie energiepotentieel en de niet ruimtelijke afwegingen) vormt uiteindelijk het gehele integrale afwegingskader waaraan initiatieven getoetst kunnen worden.